

188 с.

6. Падалка Г. М. Педагогіка мистецтва (Теорія і методика викладання мистецьких дисциплін) / Падалка Г. М. – К.: Освіта України, 2008. – 274 с.

7. Станиславский К. С. Работа актера над собой. В 8 т. Т. 3. / К. С. Станиславский. – К., 1982. – С. 256.

8. Щолокова О. П. Проблема якості вищої музично-педагогічної освіти в контексті системного аналізу // Наукові записки НДУ ім. М. Гоголя. Психолого-педагогічні науки. – 2008, -№ 4, - С.16 – 19.

Аліна Панькова,

студентка 3 курсу

Факультету психолого-педагогічної освіти та мистецтв

Наук. керівник: **О. В. Мартиненко,**

к. пед. н., доцент (БДПУ)

ФОРМУВАННЯ ТВОРЧОЇ ОСОБИСТОСТІ ЗАСОБАМИ СУЧАСНОЇ ХОРЕОГРАФІЇ

У Національній доктрині розвитку освіти в Україні підкреслюється необхідність застосовувати нові педагогічні технології особистісно зорієнтованого виховання для формування творчих здібностей учнів [2].

Актуальність теми полягає в тому, що більшість дитячих хореографічних колективів зорієнтовані переважно на виконання, в той час як творчо-пізнавальна робота, її роль у розвитку самостійності й ініціативи, в духовно-творчому зростанні, самовираженні дітей та молоді все ще лишаються недостатньо дослідженими.

Творча особистість та творчі здібності були предметом вивчення таких філософів і вчених як: Сократ, Платон, І. Кант, Ф. Баррон, Р. Джонс, В. Сміт, Е. Торренс, Н. Алексєєв, А. Маслоу та ін. Аналіз досліджень дозволив визначити, що творча особистість – це цілісна людська індивідуальність, яка виявляє розвинені творчі здібності, творчу мотивацію, творчі вміння, що забезпечують їй здатність породжувати якісно нові матеріали, технології та духовні цінності.

Сучасний танець має великі можливості для організації творчої роботи з дітьми. Творча діяльність дітей яскраво проявляється в ігрових ситуаціях. Найдоступніший для дітей цього віку вид творчості – імпровізація. В імпровізації головну роль відіграють емоційні стани та уява-фантазія [3, с. 42].

Мета дослідження – визначення та апробація групи вправ та завдань, спрямованих на розвиток творчої особистості вихованців основного рівня навчання (10-12 років) засобами сучасного танцю.

Засоби сучасної хореографії (імпровізація, робота в просторі та різних рівнях, яскрава сценографія, виразна музика) сприяють розкриттю творчого та фізичного потенціалу учнів, визволенню від скутості та невпевненості в собі; розвивають творчі здібності, вміння застосовувати знайомі технічні елементи в новому танцювальному контексті, вигадувати нові танцювальні пози і рухи, підпорядковуючись можливостям власного

тіла; розвивають комунікативні здібності завдяки усвідомленню можливостей власного тіла та тіла партнера, емоційну сферу; сприяють вільному вираженню емоцій та почуттів, задоволенню від сумісної творчості; виховують культуру спілкування, поважне ставлення до учасників творчого процесу (Л. Андрошук, О. Мартиненко, О. Плахотнюк, М. Погребняк, О. Шабаліна та ін.) [1].

З метою розвитку творчості дітей 10-12 років ми розробили та частково відібрали з методичної літератури творчі завдання і вправи.

1. Вправи, спрямовані на зняття емоційної і м'язової напруги: масаж в парах (масажуємо і «вивчаємо» шкіру, м'язи, скелет); переміщення партнера по підлозі, тримаючи його за різні частини тіла; розкручування суглобів (сам собі та за допомогою партнера) для пізнання нових рухових відчуттів; уявна медитація під запропоновану музику, створення образу [4].

2. Вправи на відмову від звичних рухових стереотипів, вивчення природних можливостей власного тіла з перспективою створення зв'язку між емоцією і тілом: виконання схожих рухів у різних рівнях по висоті; пересування різною ходою; фіксація різних форм тіла (пози на задану тематику в індивідуальному, парному або груповому виконанні); робота з провідною частиною тіла (йти за рукою, стопою, плечем та ін.); вправа «Падаю» (падіння в уповільненому часі); вправа «Криве дзеркало» (виконання протилежних від партнера рухів) та ін.

3. Вправи на створення нових рухових моделей на основі власного досвіду: написати своє ім'я, використовуючи власні рухові форми; створити рухові форми за формулою (рука – нога – корпус – оберт) і ускладнити їх за рахунок роботи в просторі та на різних рівнях по висоті; створити руховий образ на основі музичного матеріалу.

4. Вправи на взаємодію: «Розмова в парі» (перефразовування рухової моделі, заданої партнером); робота в групах по три «Прибудова за лідером» (двоє доповнюють образ створений лідером).

5. Вправи на внесення смислового навантаження в звичні рухи: «Що ти робиш?» (питання задається під час виконання одного і того ж руху індивідуально, в парі або групі); робота з предметом (максимально урізноманітнити використання предмету); робота з предметами, розставленими на підлозі; пересування по діагоналі та в партері в різних образах (тварини, природні стихії та ін.).

6. Вправи на розвиток мислення та рухового досвіду на основі суб'єктивної моделі: передача танцювальними рухами певного стану (втома, задоволення та ін.), відображення фраз (наприклад, «Я вільний»); вигадування рухового вираження для слів або словосполучень [5].

Отже, визначені нами груп вправ для навчання дітей основного рівня навчання (10-12 років) основам сучасного танцю можуть сприяти підвищенню показників творчих здібностей (уява, оригінальність, здатність до асоціативного мислення) і танцювальних здібностей (вміння трансформувати рухові моделі і ситуації, вносити нове смислове навантаження в звичні рухові форми; вміння на основі власного досвіду створювати нові рухові моделі і їх особисто реалізовувати; здатність конструювати образи і знаходити їм рухове вираження через систему художніх засобів).

ЛІТЕРАТУРА

1. Мартиненко О. В. Впровадження засобів контактної імпровізації практику роботи дитячих хореографічних колективів / Олена Мартиненко // Збірник наукових праць БДПУ (Педагогічні науки). – Бердянськ : БДПУ, 2010. – № 4. – С. 157-163.
2. Національна доктрина розвитку освіти (м.Київ, 17 квітня 2002 р. №347/2002).
3. Нестерова К. В. Современный танец как средство развития творческой индивидуальности подростков: автореф. дис. на получение наук. степени канд. пед. наук : 13.00.02 «Теория и методика обучения и воспитания (художественное образование и эстетическое воспитание; уровень общего образования)» / К. В. Нестерова. – Шадринск, 2011. – 18 с.
4. Панферов В. И. Пластика современного танца : учеб. пособие / В. И. Панферов. – Челябинск : ЧГИИК, 1996. – 138 с.
5. Перлина Л. А. Танец модерн и методика его преподавания : учеб. пособие / Л. В. Перлина; ред. Г. В. Бурцева. – Барнаул : Изд-во АлтГАКИ, 2010. – 123 с.

Аліна Панькова,

студентка 3 курсу

Факультету психолого-педагогічної освіти та мистецтв

Наук. керівник: **О.В. Мартиненко,**

к.пед.н., доцент (БДПУ)

ФОРМУВАННЯ ДРУЖНІХ ВЗАЄМОВІДНОСИН МІЖ ДІТЬМИ ЗАСОБАМИ ХОРЕОГРАФІЧНОГО МИСТЕЦТВА

Як зазначає Стандарт початкової освіти, поряд із предметною підготовкою молодші школярі мають набути достатній особистий досвід культури спілкування і співпраці у різних видах діяльності, з різними партнерами у групі та команді, виконувати різні ролі та функції у колективі, самовиражатися у творчих видах завдань.

Молодший шкільний вік вважається особливо відповідальним етапом у вихованні. Саме в цей період у процесі спілкування дитини з однолітками виникають досить складні взаємовідносини, які головним чином впливають на її загальний розвиток, на успішність у навчальній діяльності, на поведінку в соціумі.

Вчителю важливо вміти визначати та корегувати структуру міжособистісних взаємин дітей у класі, знаходити індивідуальний підхід до кожного і впливати на формування та **розвиток** згуртованого колективу. Знання структури неформальних взаємовідносин полегшує **розуміння** внутрішньої атмосфери у класі і дозволяє знаходити найбільш раціональні шляхи впливу на ефективність навчальної та виховної роботи. У зв'язку з цим великого значення набувають інноваційні методи роботи, які дозволяють у цікавих формах виявляти структуру міжособистісних взаємин, формувати основи культури спілкування і побудови дружніх відносин.

До інновацій ми відносимо засоби хореографічного мистецтва, які сприяють збереженню психологічного та фізичного здоров'я дитини,